

PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ORQALI INFORMATIKA FANINI O‘QITISH.

Toshkent viloyati, Ohangaron tumani, Ohangaron tuman

1-son kasb-hunar maktabi, informatika fani o'qituvchisi

Utbasova Dilafruz Bahodirovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz informatika fanini o‘qitishda pedagogik texnologiyalarni qo‘llashni o‘rganamiz, interfaol o‘quv platformalari, virtual reallik, onlayn hamkorlik vositalari, o‘yinlashtirish va shaxsiylashtirilgan ta’lim texnologiyalarini o‘z ichiga olishning afzalliklari va ilg‘or tajribalarini yoritib beramiz. Ushbu innovatsion yondashuvlarni qo‘llash orqali o‘qituvchilar kelajak muammolarini hal qilish uchun yaxshi jihozlangan kompyuter olimlarining yangi avlodini ilhomlantirishi mumkin.

Kalit so'zlar: informatika, pedagogik texnologiyalar, pedagogik yondashuvlar, interfaol metodlar, motivatsiya.

Ta’lim–tarbiya mazmuni, maqsad va vazifalari davrlar o‘tishi bilan kengayib borishi natijasida uning shakl va usullari ham takomillashib bormoqda. Hozirda inson faoliyatining asosiy yo‘nalishlari ulardan ko‘zda tutilgan maqsadlarni to‘liq amalga oshirish imkoniyatini beruvchi yaxlit tizimlar, ya’ni texnologiyalarga aylanib bormoqda. Xuddi shu kabi ta’lim-tarbiya sohasida ham so‘nggi yillarda pedagogik texnologiya amal qila boshladi. Pedagogik texnologiya tushunchasi ta’lim-tarbiya amaliyotini rivojlantirish ehtiyojlari asosida kelib chiqqan, va hozirda pedagogika, psixologiya fanlarida o‘z o‘rniga ega bo‘lgan keng ko‘lamli serqirra tushunchadir. Pedagogik texnologiyada ishlab chiqarish sohalaridagi turli texnologiyalardan farqli ravishda ishlov beriladigan material o‘quvchi (ta’lim oluvchi)ning aqliy, ruhiy, axloqiy sifatlari bo‘lib, ularga o‘qituvchi, tarbiyachi tamonidan ma’lum maqsadlarga erishish yo‘lida har turli ta’sirlar o‘tkaziladi. Ushbu maqolada biz informatika ta’limida faol o‘rganish va o‘quvchilarning

faolligini oshirish uchun pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanishning turli usullarini ko'rib chiqamiz.

1. Interfaol ta'lim platformalari:

Informatika fanini o'qitishda eng samarali pedagogik texnologiyalardan biri interfaol ta'lim platformalaridan foydalanish hisoblanadi. Ushbu platformalar o'quvchilarga virtual simulyatsiyalar, kodlash mashqlari va interaktiv viktorinalar orqali kurs materiallari bilan shug'ullanish imkonini beradi. Amaliy o'rganish tajribasini taqdim etish orqali o'quvchilar nazariy tushunchalarni amaliy vaziyatlarda qo'llashlari mumkin, bu esa asosiy tamoyillarni tushunishlarini mustahkamlaydi.

2. Virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqat:

Virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) texnologiyalari informatika ta'limida chuqur o'rganish tajribasini yaratish uchun noyob imkoniyatlarni taklif etadi. Haqiqiy dunyo senariylari va muhitlarini simulyatsiya qilish orqali o'quvchilar murakkab tushunchalarni vizual tarzda o'rganishlari mumkin. Masalan, o'quvchilar algoritmlarni, ma'lumotlar tuzilmalarini va kompyuter tarmoqlarini vizualizatsiya qilish uchun VR-dan foydalanishlari mumkin, shu bilan ularning fazoviy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshiradi.

3. Onlayn hamkorlik vositalari:

Hamkorlik kompyuter fanida muhim ko'nikma hisoblanadi. Onlayn hamkorlik vositalari kabi pedagogik texnologiyalar o'quvchilarga loyihalarni kodlash, ma'lumotlarni tahlil qilish va real vaqt rejimida muammolarni hal qilishda birgalikda ishlash imkonini beradi. GitHub, Google Docs va Slack kabi platformalar o'quvchilar o'rtasida uzluksiz muloqot va hamkorlikni osonlashtiradi, bu ularga fikr almashish, fikr-mulohaza bildirish va umumiy maqsad sari birgalikda ishlash imkonini beradi.

4. Gamifikatsiya va o'yinga asoslangan ta'lim:

Gamifikatsiya kuchli pedagogik strategiya bo'lib, o'quvchilarni rag'batlantirish va jalb qilish uchun o'yin elementlarini ta'lim faoliyatiga kiritishni o'z ichiga oladi. Kompyuter fanlari ta'limida Code.org, Scratch va Kahoot kabi o'yinga asoslangan o'quv platformalari dasturlash tushunchalari, algoritmlari va hisoblash tafakkurini qiziqarli va

interaktiv tarzda o'rgatish uchun ishlatilishi mumkin. O'rganishni o'yinga aylantirish orqali o'quvchilar motivatsiya, diqqatni jamlash va qiyin muammolarni o'rganishga intilish ehtimoli ko'proq.

5. Shaxsiylashtirilgan ta'lim texnologiyalari:

Har bir o'quvchining o'ziga xos ta'lim uslubi va tezligi bor. Moslashuvchan ta'lim tizimlari, aqlli repetitorlik tizimlari va shaxsiylashtirilgan o'quv platformalari kabi pedagogik texnologiyalar ta'lim mazmunini individual o'quvchilar ehtiyojlari va afzalliklariga moslashtirishi mumkin. O'quvchilarning ishlash ma'lumotlari va o'rganish xatti-harakatlarini tahlil qilish orqali ushbu texnologiyalar o'quvchilarning informatika tushunchalarini tushunish va o'zlashtirishlarini yaxshilash uchun shaxsiy tavsiyalar, moslashtirilgan testlar va maqsadli fikr-mulohazalarni taqdim etishi mumkin.

Xulosa: Pedagogik texnologiyalar o'rganishni yanada qiziqarli, interaktiv va shaxsiylashtirilgan qilish orqali informatika ta'limida inqilob qilish imkoniyatiga ega. Interfaol ta'lim platformalari, virtual haqiqat, onlayn hamkorlik vositalari, o'yinlar va shaxsiylashtirilgan ta'lim texnologiyalarini o'quv dasturiga integratsiyalash orqali o'qituvchilar o'quvchilarni informatika fanining hayajonli olamini kashf etishga ilhomlantiradigan dinamik va innovatsion o'quv muhitlarini yaratishi mumkin. Ta'limdagi texnologik yutuqlarni qo'llashda davom etar ekanmiz, o'qituvchilar XXI asr o'quvchilarining turli ehtiyojlarini qondirish uchun o'z ta'lim amaliyotlarini moslashtirishlari va rivojlantirishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.M. Aripov, M. Muhammadiyev. Informatika, axborot texnologiyalari. Darslik. T.: TDYuI, 2004 y.

2. S.S.G'ulomov va boshqalar. Axborot tizimlari va texnologiyalari. Darslik. Toshkent, "Sharq", 2000 yil.

3.M. Mamarajabov, S. Tursunov. Kompyuter grafikasi va veb-dizayn. Darslik. T.: "Cho'lpon", 2013 yil.

4. U.Yo'ldoshev, M.Mamarajabov, S.Tursunov. Pedagogik veb-dizayn. O'quv qo'llanma. T.: "Voriz", 2013 yil.

5. M. Aripov, M. Fayziyeva, S. Dottayev. Veb texnologiyalar. O'quv qo'llanma. T.: "Faylasuflar jamiyati", 2013 y.

6. B. Mo'minov. Informatika. O'quv qo'llanma. T.: "Tafakkur-bo'stoni", 2014